

کوشواره‌مانمی شنوند

www.ketab.ir

نجمه شیخ

سرشناسه کتاب	: شیخ، نجمه، ۱۳۷۰-
عنوان کتاب و نام پدیدآورنده:	گوشواره‌ها نمی‌شنوند/ نجمه شیخ
نوبت چاپ	: اول
مشخصات نشر	: اصفهان؛ وسنا، ۱۴۰۰؛ Vesnu
مشخصات ظاهری	: ۵۹ صفحه، رقعی
شابک	: ۹۷۸-۶۰۰-۹۶۵۹۴-۹-۴
شماره کتابشناسی ملی	: ۸۶۷۰۵۲۹
وضعیت فهرست‌نویسی	: فیا
موضوع	: شعر فارسی -- قرن ۱۴
موضوع	: Persian poetry-- 20 th century
رده‌بندی دیویی	: ۸۱/۶۲
رده‌بندی کنگره	: PIR۸۱۳۰

امور فرهنگی انتشارات وسنا (Vesnu Publications)

تعداد صفحات: ۵۹	قطع: رقعی
نوبت چاپ: اول	تاریخ چاپ: پاییز ۱۴۰۰
تیراژ: ۵۰۰	قیمت: ۵۰۰۰۰۰ ریال

انتشارات وسنا

<http://vesnupub.com>

اصفهان، خیابان فردوسی، جنب بانک ملی، مجتمع اداری آسمان، طبقه ۲، واحد ۹

تلفن تماس: ۰۳۱۳۲۲۲۴۳۳۵؛ ۰۹۱۳۹۰۱۰۲۹۱

Email: farapublications@gmail.com

کلیه حقوق مادی و معنوی این اثر متعلق به ناشر می‌باشد.

مقدمه

انسان در عصر حاضر مسیری را دنبال می‌کند که رو در اختصار و ایجاز دارد. مصنوعات او روز به روز فشرده‌تر می‌شود و در این میان، آفریده‌های هنری او نیز سهم بسزایی از این ایجاز و فشرده‌گی دارد. داستان‌های بلند او حتی به داستان کوتاه و داستان‌های کوتاه کوتاه رضایت نداده و با آرمانی جهانی که مینی‌مالیسم نامیده می‌شود، داستان او را در حد چند سطر ساده کوتاه و مختصر می‌کند.

در شعر نیز قصاید مطول شاعران پیشین و مثنوی‌های پر دامنه آنان، جای خود را به کوتاه سروده‌های معاصر می‌دهد. اگر چه بسیاری برآنند که تفاوتی ملموس میان طرح و آنچه در ابیات شرق و ژاپن هائیکو نامیده می‌شود قائل می‌شود، اما حقیقت این است که همه گونه‌های کوتاه شعر معاصر، ریشه در یک تفکر جهانی دارد و آن رویکرد به اختصار و گریز از اطناب است. اندیشه‌های انسان معاصر گاه در چند واژه ساده در قالب پیامکی کوتاه رد و بدل می‌شود. انسان امروز آموخته است که برای حال و تعارفات معهود فرصتی ندارد. شاعر عصر او نیز با تمام وجود آموخته است که باید کوتاه و تأثیرگذار سخت بگوید تا در عصر

سرعت و در بحران مخاطب، از قافله عقب نماند. شاعر امروز در عصری که به عصر انفجار اطلاعات لقب یافته است رو به کلامی کوتاه و اعجاز‌آمیز آورده است تا با کمترین کلمات، بیشتر معنا را به متن جهان اهدا نماید. او امروزه بعد از قرن‌ها، منظمه سرایی‌های پردامنه گذشته را کنار گذاشته و توصیه‌های شاعران پیش از خود را به کار بسته است که:

کم گوی و گزیده گوی چون در

تا ز اندک تو جهان شود پر

فراز و فرود ادبیات ایران و جهان نمودار روشنی از این واقعیت است که زبان شعر در گریز از درازه‌گویی اطناب‌آمیز و به سمتی در جریان است که فرجام آن اختصار در بیان و ایجاز در گفتار است:

در ادبیات ایران زمین، قصاید چند صد بیتی دوران سبک خراسانی جای خود را به غزل‌های هفت تا چهارده بیتی سبک عراقی می‌دهد. همزمان رباعی، گزین گویه‌های عرفان و فلاسفه شاعر را در کوتاه‌ترین شکل ممکن ارائه می‌دهد. دو بیتی نیز قالب مناسبی است تا حس لحظه‌ای شاعری دلسوخته را در سوزناکی کلمات و در غم‌گریبی و غربت ارائه می‌دهد. این روند همچنان ادامه می‌یابد تا در عصر صفوی و در دوران سبک هندی، تک بیت، نزد شاعران این دوره اصالت

تمام یافته و آفریده‌های این طیف از شاعران در یک بیت، که در واقع نمونه کاملی از یک شعر دانسته می‌شود. امکان بروز بیابد. این مسیر تا آنجا ادامه می‌یابد تا مصرعی زیبا از شعری یا کنایه‌ای برجسته از سخنی در لفافه‌ی مثلی سائره رخ بنماید و در کوتاه‌ترین شکل ممکن، از میان هزاران تصویر و اندیشه معادل برگزیده شود و در میان مردم کوچه و بازار شیوع یابد.

در همین رهگذر تشبیهات چهار رکنی و محسوس به محسوس قرون اولیه شعر فارسی نیز، با حذف ارکان زائد، جای خود را به استعاره‌ها می‌دهد. بی‌شک استعاره‌ها نیز با تلفیق با سبب‌مسمک کلمات و چند رویگی واژگان و با پذیرفتن موسیقی‌های پر طنین جهان، به فرا استعاره‌های معاصر ختم می‌شود.

سکوت، فرجام این مسیر پر فراز و نشیب است. سکوتی که فریادی عمیق را در بطن خود عجین دارد. سکوت، فرجام همه کنش‌ها و کنکاش‌های ادبی است. شعر از سکوت برخاسته و در غریو کلمات، آرام آرام می‌رود تا در سکوتی ابدی، فریاد همیشه انسان باشد.

مجموعه حاضر حاصل دغدغه‌های شعری شاعر جوانی است که با شناخت اتفاقات پیدا و پنهان پیرامون خود، به سرودن شعرهای کوتاه و طرح مانند روی آورده است. این سروده‌های زیبا و تأمل برانگیز، به خوبی از برجستگی در کشف

معنا و خلق تصویر برخوردار است. شاعر این مجموعه، گاه با توسل به یک بازی زبانی ساده به کشف زیبایی در صدا دست می‌یابد و گاه نیز به کمک قوه تخیل خود تصویری متفاوت از جهان پیرامون خود ارائه می‌کند. اندیشه‌های او، گاه به خلق معنایی عمیق در باور او می‌انجامد که از حد و حدود سطرهای ساده او فراترند. با این حال این مجموعه اولین تجربه شعری اوست و بی‌شک خالی از پاره‌ای نواقص ادبی نیست. شاعری در پس واژگان این مجموعه پرسه می‌زند که ایام نوجوانی خود را سپری می‌کند و بی‌شک زمان بسیاری برای بروز استعدادهای نهفته خود دارد. نقیصه‌های این دفتر بدین لحاظ قابل اغماض است.

در پایان ضمن آرزوی توفیق برای این شاعر عزیز و ارجمند، شما خواننده گرامی را به خوانش کوتاه سروده‌های او فرا می‌خوانم تا چه قبول افتد و چه در نظر آید.

با سپاس

دکتر محمد حسین بهرامیان

تیر ماه ۱۳۸۹